

ПЛАНИНАРСКИ САВЕЗ
ПСД „ЖЕЛЕЗНИЧАР“ Нови Сад
Трг Галерија 4
Нови Сад
Број: 36-10/12
Датум: 17.10.2012.
Нови Сад



ИНФОРМАЦИЈА
ко смо, шта смо
где су нам и какви корени
која нам је мисија
где смо се запутили
муке и дилеме

ПЛАНИНАРСКИ МАРАТОН НА ФРУШКОЈ ГОРИ

Маратон је спортско рекреативна манифестација, која нема такмичарски карактер. На маратону су сви победници који у задатом року савладају одабрану стазу. Наше гесло је: „Није важно победити друге, важно је победити себе“.

Маратон је настао и опстао на пријатељству добрих људи, што потврђује чињеница да се одржава у непрекинутом низу од 1978. године до данас.

Први маратон одржан је 27. и 28. маја 1978. године на стази Великог маратона у дужини од 86km (у оквиру ове стазе била је и стаза малог и средњег маратона).

| | |
|---------------------------------|-----------------------|
| На овом маратону стартовало је: | 407 учесника |
| Одустао је: | 101 учесник (24.82%) |
| На циљ је стигло: | 306 учесника (75.18%) |

Време је оба дана било сунчано.

Најтежи маратон одржан је 24. и 25. маја 1980. године на стази Великог маратона у дужини од 87km (у оквиру ове стазе била је и стаза малог и средњег маратона).

| | |
|---------------------------------|-----------------------|
| На овом маратону стартовало је: | 947 учесника |
| Одустало је: | 538 учесника (56.81%) |
| На циљ је стигло: | 409 учесника (43.19%) |

Време: 4 дана пре и на сам дан маратона падала је јака киша. На стази је било блата до колена, потоци у Фрушкој гори су набујали и подивљали, гране дрвећа савиле су се, од влаге и кише до земље. Доста је дрвећа изваљено и преко стазе препречено, а ноћ је била магловита, тамна и сурово хладна. У овим условима падало се и устајало, а у глави сваког маратонца је само једна мисао: „Идем и идем даље“.

Ово је једини маратон где је више маратонаца одустало, него што је дошло на циљ.

Најмалобројнији маратон одржан је 08. и 09. маја 1999. године, на стази Великог маратона у дужини од 81,300km.

| | |
|---------------------------------|---------------------|
| На овом маратону стартовало је: | 11 учесника |
| Одустати није било опција | и није нико одустао |
| На циљ је стигло: | 11 учесника |

Време је оба дана било сунчано, са пријатном температуром од 20 степени. Кише није било, али је зато из ведре неба и звездане ноћи тога пролећа, Фрушку гору, више него било коју планину, у бившој држави Југославији, милосрдни анђеоло засипао „хуманитарним“ НАТО бомбама.

Газећи стазом доживели смо све грозоте немилосрдног разарања од стране „Милосрдног анђела“. Фрушка гора је тешко рањена, и јечи, јеца од бола и туге.

Те године украли су нам пролеће и разорили сећања и успомене.

Најмасовнији маратон одржан је 28. и 29. априла 2012. године, на укупно 17 стаза различитих дужина.

| | |
|---------------------------------|--------------------------|
| На овом маратону стартовало је: | 14.007 учесника |
| Одустало је: | 1278 учесника (9.12%) |
| На циљ је стигло: | 12.729 учесника (90.88%) |

Време је оба дана било сунчано, али је претходних дана било кише, па је стаза понегде била блатњава.

ПОШТОВАНИ

Заразите се природом зарад здравља. То је наш позив за учешће на Планинарском маратону на Фрушкој гори, сваке године, и то не случајно.

Планине су данас најочуванији део природе. Опустање у планинском амбијенту најприроднији је и врло ефикасан начин психичког и физичког ојачања, а време проведено у природи је најкорисније проведено слободно време. На несрећу свих нас није увек тако, многи данас своје слободно време, олако, арче уз даљински, компјутер и у кафићима, па испада да се данас утеха најчешће тражи у наручју екрана. Наш Маратон одржава се увек на нашој лепотици Фрушкој гори крајем априла или почетком маја, у време када се зими отме пролеће, и ми ево већ 36 година заредом покушавамо да организовано упутимо људе на бављење рекреацијом у природном амбијенту. На жалост, на нашим просторима ово је још увек пионирски подухват, а у развијеном свету масовна појава, но, ми смо свесни проверене истине да се малим корацима и упорношћу остварују велике стратегије, и верујте нам у томе већ имамо значајне успехе, тим пре јер и мали кораци понекад умеју да оставе дубок траг.

И зато Будите у планини, јер планина данас једина буди, толико потребан осећај тишине самоће и небеске лепоте.

Недостатак физичке активности погубније је од алкохола и дувана, обелоданили су и званично светски стручњаци крајем 2011. године. На неславно, прво место, за настанак свих болести, осим заразних, Светска здравствена организација је управо ставила недовољно кретање.

Знајући све ово саветујемо вам крећите се и само се крећите, трчите, шетајте, возите бицикли Лекар и велики мислилац, Ј. Тисо, је још у XVIII веку рекао:

„Покрет по свом дејству
може да замени било које лековито средство,
али сва лековита средства света
не могу да замене дејство покрета“.

Планинарски маратон на Фрушкој гори, као спортско рекреативна манифестација, позната је и ван граница наше земље и на најлепши начин презентује наш град, Фрушку гору и нашу земљу. Податак да непрекидно трајемо 35 година, довољно говори сам за себе, а и податку да се последњих година број учесника усталио, на 12-14.000, не треба коментар. У 2012. години на маратону је било регистрованих 14.007 учесника, и сигурно још 500 до 1.000 који су учествовали на маратону без пријаве.

Маратон са 17 различитих стаза је веома тешко организовати. Сва догађања су у дивљини, у планинско-шумском амбијенту кроз који пролази 97% стаза маратона, а само 3% су у урбаној средини.

СТАЗЕ НА КОЈИМА СЕ ДАНАС ОДРЖАВА МАРАТОН

| | стазе маратона | дужина | успони и силасци |
|-----|------------------------------------|------------|------------------------------------|
| 1. | ултрамаратон плус | 111,151 km | 4.119 m |
| 2. | ултрамаратон | 105,107 km | 3.910 m |
| 3. | велики јужни маратон | 90,267 km | 3.395 m |
| 4. | велики западни маратон | 87,655 km | 3.239 m |
| 5. | велики источни маратон | 84,223 km | 3.186 m |
| 6. | средњи источни маратон | 61,183 km | 2.123 m |
| 7. | средњи западни маратон | 57,866 km | 2.210 m |
| 8. | средњи јужни маратон | 49,775 km | 1.661 m |
| 9. | мали источни маратон | 35,025 km | 1.323 m |
| 10. | мали западни маратон | 34,826 km | 1.147 m |
| 11. | мали маратон запад – запад | 32,604 km | успони 1.478 м, силасци 1.200 м |
| 12. | приправнички маратон јужни | 23,617 km | 861 m |
| 13. | приправнички маратон запад – запад | 20,884 km | 724 m |
| 14. | приправнички маратон западни | 19,687 km | 804 m |
| 15. | приправнички маратон источни | 17,573 km | 652 m |
| 16. | приправнички маратон мини | 10,528 km | 456 m |
| 17. | стаза радости и задовољства | 4,373 km | 174 m |

Стазе су пројектоване тако да пролазе кроз најлепше пределе Фрушке горе и по правилу су у нагибу. Час сте на гребену, час у подножју Фрушке горе, и одатле оволике висинске разлике.

Стазе пролазе поред манастира Гргетег, Старо Хопово, Ново Хопово, Врдник, Јазак, Бешеново и Беочин.

Бео круг и црвено срце у средини је маркација свих 155 km стаза маратона.

На стазама маратона постоји 27 контролних тачака на којима се дежура током трајања маратона, а на 5 контролних тачака дежура и санитарска служба.

Маратон траје непрекидно два дана и једну ноћ – укупно 33 сата. На 35 маратона одржаних до сада, било је преко 176.000 учесника, а више од 75% маратонаца били су млађи од 25 година.

Било би некоректно прећутати и врло важан податак, да 35. година, недељу дана после маратона „чистимо“ свих 155 km стаза и никада, баш никада, нисмо наишли на било какав траг од употребе дроге.

Шта у будуће радити са овом манифестацијом и са оволиким бројем младих, тим пре, ако смо спремни макар себи да признамо да смо свесни зла које прети младима, о коме углавном ћуте родитељи, ћуте и просветни радници, ћуте и они који би морали да говоре и ни по коју цену не би смели ћутати, а нама пред очима измичу у погрешном правцу читаве генерације младих људи. Ми нисмо ни позвани, ни прозвани да решавамо ове проблеме. Једноставно, знамо да је наш правац добар, јер нуди напор, истрајност, зној и по неку сузу, чешће радосницу. Ко је спреман да прође било коју од маратонских стаза, почев од оне најкраће од 10,5 км, па до оне најдуже од 111,151 км, са висинском разликом од 4.119 м, тај је спреман да се одупре изазову порока сваке врсте.

Сваког пролећа, свима, нудимо прилику да докажу себи да могу да се изборе са психичким изазовима и физичким напорима, да победе себе, да побољшају своју психофизичку кондицију и започну битку за здрав живот.

Долazeћи на маратон многи су разбили страх од боравка у природи, шуми, планини. Ојачали су свој дух и снагу, померили границе својих могућности и савладали неку од стаза маратона, за коју су раније мислили да је немогуће, а када се стаза савлада и немогуће постаје могуће, а та разлика је мера човекове воље.

Данас после 35. година непрекидног трајања, тврдимо да маратон има снагу и моћ да макар на час код многих пробуди наду, у мору безнађа и сивила, чак и тамо где је пре тога била туга.

Ето нама доброг разлога да понудимо младима у току године макар и само два дана неког новог садржаја, и то је већ нешто и то је нека перспектива младима за живот са више смисла. Убеђени смо да и даље треба да радимо на физичкој и психичкој едукацији младих и неговању љубави према природи и од тога не смемо одустати.

Потпуне истине ради морамо предочити да се планинарски маратони данас развијају великом брзином широм света. Сваке године јављају се нове земље са новим стазама. У нашем окружењу планинарске маратоне данас има Словенија, Хрватска, БиХ, Македонија, Грчка, Мађарска, а најпрестижнији маратон у Европи је трка око Мон Блана којој је старт и циљ у Француској у Шамонију, а стаза пролази и кроз Италију и Швајцарску. **Наш Ултрамаратон плус (111,151 км дужине и 4.119 м успона и силазака) од 2011 године је квалификациона трка за овај престижни Ултрамаратон.**

Ниједан од ових маратона није старији од десетак година.

Ми трајемо 35 година и дабоме нико у свету овом податку не верује, а у нашој земљи Србији, нико нас не разуме.

На свим маратонима, и у Европи па и у свету плаћа се котизација.

Највише у Француској 160 €, дужина стазе 168 км, у Грчкој 90 €, дужина стазе 100 км, у Македонији 30 €, дужина стазе 60 км.

Спољну економску лакоћу у организацији маратона, нама ремети унутрашња зебња и економска слабост која је дуги низ година присутна на нашим просторима.

Да би се успешно организовао маратон, потребна су знатна финансијска средства. Кажу нам, криза је, ми кажемо, била је и до сада, али било је и добрих људи, а само добри људи праве добар свет и њихова помоћ није изостала, па је свих ових година било и Маратона. Убеђују нас, почните да наплаћујете **котизацију** од сваког учесника маратона и тако се финансирајте, јер у капитализму, систему коме тежимо, тргује се свим и свачим, па и људским достојанством, све има своју цену, све је на продају.

Ми смо чврсто уверени да ово становиште, и поред доброг, делимичног, утемељења, не треба применити на наш случај. Посебно не у овој години и у приликама у којима живимо. За 35 година, колико траје непрекидно маратон, пропале су 4 државе, преживели смо рат 91/92 године,

ембарго 92/93, па и НАТО-бомбардовање 99. године, истрпели смо дивљање инфлације 92/93 године, одупрли смо се свих ових година вариоли, птичјем и свињском грипу, из комунизма стигли у демократију, **и све ово време ни од једног учесника (било их је преко 176.000), нисмо узели ни један једини динар.**

Државе су пропадале, ратови почињали и завршавали се, инфлације дивљале и јењавале, а ми ипак, у инат свему, ношени љубављу према природи, априлској роси, мајској киши и мајском сунчаном дану, све то смо преживели и ево, још увек трајемо. **И није фер да сада, када смо дочекали демократију, ставимо катанац на организацију маратона. Доста смо тога на овим просторима до сада већ закатанчили па би јако волели да наш маратон не доживи ту судбину.**

Свих ових протеклих година, наш маратон је финансијски помагао град Нови Сад са својом привредом, а на нашем маратону је за учеснике све било бесплатно, почев од пријавног листа, контролне књижице, сталне књижице, дипломе, значке, чаја који се кува на 15 различитих пунктова, ручка - војничког пасуља, који припремају Врдничани, вечере са десертом-крофнама коју припремају Нафташи на Летенки, колача за децу предшколског узраста, лимуна, коцки шећера....

Ми, организатори, аматери, на један коректан и професионалан начин годинама радимо овај посао са пуно љубави и **без икакве накнаде**, а за организацију маратона дамо преко 3.000 дана добровољног рада. То што смо сиротиња, што смо радили без пара је срж нашег опстанка, без иједног јединог ексцеса и без иједне ружне сенке свих ових година. Ништа нема у нашој прошлости чега бисмо се морали стидети и шта би желели да заборавимо. Напротив, пуно је тога чега се с поносом сећамо, што нам даје снагу да трајемо и истрајемо и у тешким временима.

Почнемо ли наплаћивати котизацију поделићемо се, већ ионако подељени, и у овом сегменту живота, на оне који могу да плате и доћи ће на маратон, и на оне који не могу да плате, и остаће код куће. **У том случају ми нисмо спремни да организујемо маратон.**

После добро сагледане ситуације, наш коначан став је да и даље на маратону све треба да буде бесплатно и да ни од једног детета не треба наплатити учешће на Фрушкогорском маратону.

ОБРАЗ НИЈЕ НА ПРОДАЈУ, ДЕЧЈИ ОСМЕХ НЕМА ЦЕНУ И НИКО НЕМА ПРАВО ДА РУШИ ДЕЧЈЕ СНОВЕ. НЕ ДИРАЈ У СНОВЕ, КАЖЕ ЛОРКА, РАДИЈЕ СЕ ИГРАЈ ВАТРОМ.

Озбиљни смо и одговорни и у потпуности разумемо да је данас економско стање тешко, **нема се**, али знамо и ону народну да

НЕ ДАЈЕ ОНАЈ КО ИМА, ВЕЋ ОНАЈ КО ХОЋЕ ДА ДА.

Уз дужно поштовање и захвалност истичемо да је оних који су хтели да нам помогну било и до сада, свих ових година, а надамо се биће их и у времену које долази.

Свима који желе да дишу пуним плућима, да се друже са нетакнутом природом, који желе да доживе изазове који ће у њима пробудити авантуристички дух и учинити да се осећају божанствено, баш као и предели који их окружују **Фрушка гора и наш маратон је место за њих.**

Миливој Настасић